

# Karta ewidencyjna obiektu grobownictwa wojennego

Gmina: **KOŁO**

Nr ewidencyjny: **3009011\_2**

Rodzaj obiektu <sup>1</sup>	Nazwa obiektu	Miejscowość
MOGIŁA ZBIOROWA	GRÓB ZYGMUNTA „SĘPA” WAWRZYNIAKA	KOŁO
Zdjęcie – widok ogólny	Kategoria	okres powojenny
		
Adres województwo / powiat / gmina	WIELKOPOLSKIE / KOLSKI / KOŁO	
ulica / lokalizacja opisowa	CMENTARZ PARAFIALNY ul. Księcia Józefa Poniatowskiego	
Właściciel / zarządca terenu / działka nr	Parafia Rzymskokatolicka Podwyższenia Krzyża Świętego / 300901_1.0001.AR_50.43	
Kwaterna, rząd / ewent. lokalizacja opisowa	Sektor 4, pierwszy rząd od strony zachodniej, ostatni grób w rzędzie / 52°11'10.9"N 18°37'13.5"E (52.186364, 18.620423)	
Podstawowa informacja o pochowanych	ŻOŁNIERZ PODZIEMIA NIEPODLEGŁOŚCIOWEGO Wawrzyniak Zygmunt, ps. „Sęp”	
Datowanie	2016 r.	
Forma ochrony	GRÓB WOJENNY	
Wymiary (szer., głęb., wys.)	175 cm x 400 cm x ok. 200 cm	
Material	Granit, beton	

<sup>1</sup> cmentarz wojenny / kwatera wojenna / mogiła zbiorowa / grób indywidualny ....

Szkiec sytuacyjny		Opis obiektu i inskrypcje	
		<p>Mogiła granitowa, w szczycie z płaskorzeźbą przedstawiającą orla zrywającego kajdany z symbolami zniewolenia Polski pod nimi. Całość wyłożona dookoła kostką granitową.</p> <p>---</p> <p>Napis na pomniku: NIEZŁOMNEMU BOHATEROWI WALCZĄCEMU ZA POLSKĘ WOLNĄ I NIEPODLEGŁĄ</p> <p>Napis na płycie wierzchniej: śp. por. ZYGMUNT WAWRZYNIAK „SĘP” ŻYŁ LAT 20 SKAZANY NA ŚMIERĆ I ZAMORDOWANY PRZEZ UB 26.05.1946r.</p>	
Stan zachowania i najważniejsze postulaty konserwatorskie		Bibliografia	Dane dot. osób pochowanych, okoliczności śmierci, pierwotnego miejsca pochówku; historia obiektu itp.
Stan grobu bardzo dobry.		<p>Paczoska-Hauke Alicja, <i>Działalność grupy Zygmunta Wawrzyniaka „Sępa” w powiecie kolskim (listopad 1945 r. – kwiecień 1946 r.)</i>, w: <i>Konspiracja antykomunistyczna i podziemie zbrojne w Wielkopolsce w latach 1945-1956</i>, wyd. II, Poznań 2016, s. 193-199.</p>	<p>Zygmunt Wawrzyniak – ur. 14.01.1926 r. w Sompólnie, syn Józefa i Natalii (z d. Witzke); we wrześniu 1945 r. podjął naukę w gimnazjum w Kole; w listopadzie 1945 r. założył konspiracyjną grupę dywersyjną, od listopada 1945 r. do kwietnia 1946 r. przeprowadził 17 akcji zbrojnych, głównie na siedziby urzędów gmin, wytwarzał i kolportował ulotki antykomunistyczne; został zatrzymany 23/24.04.1946 r., skazany 11.05.1946 r. i stracony przez rozstrzelanie 26.05.1946 r. w pobliżu cmentarza w Kole. Pochowany pod murem cmentarnym, kilka dni później przeniesiony potajemnie przez ojca do grobu w granicach cmentarza.</p>
		Załączniki	
		Dokumentacja fotograficzna – stan na 16.10.2020 r. – w wersji elektronicznej.	<p>W 2016 r. dokonano ekshumacji i ponownego pochówku żołnierza w centralnej części cmentarza; pogrzeb odbył się w asyście wojskowej. Nowy nagrobek został wystawiony jesienią 2016 r., płaskorzeźba została zaprojektowana i wykonana przez Pawła Starostę i Zdzisława Biernatę.</p>
Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data, podpis):		Sławomir Józefiak, 23.03.2021 r.	